

ابزارهای مشتقه مالی

راهکاری جهت مدیریت ریسک

تألیف:

دکتر مهناز منطقی پور

دکتر محمد امین زابل

دکتر مسعود منطقی پور

www.ketab.ir

سر شناسه	: منطقی پور: مهناز (۱۳۶۰)
عنوان و پدیدآور	: ابزارهای مشتقه مالی راهکاری جهت مدیریت ریسک / تألیف: دکتر مهناز منطقی پور - دکتر محمد امین زابل - دکتر مسعود منطقی پور
مشخصات نشر	: نور علم
مشخصات ظاهری	: ۱۹۴ ص: جدول، نمودار، مصور.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۴۰۶-۶
وضعیت فهرست نویسی	: براساس اطلاعات فیبا (فهرست نویسی پیش از انتشار).
یادداشت	: کتابنامه ص ۱۹۱-۱۹۲.
یادداشت	: زابل، محمد امین: ۱۳۶۶.
یادداشت	: منطقی پور، مسعود: ۱۳۶۴.
موضوع	: مدیریت ریسک
موضوع	: مدیریت مالی - اختیارات
موضوع	: ابزارهای مشتقه مالی
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۹ م ۶ الف / HG ۶۰۲۴
رده بندی دیویی	: ۳۳۲/۹

نشر نور علم، تهران - خ انقلاب - خ وحید نظری - تلفن: ۶۶۴۰۵۸۹۴ و ۶۶۴۰۵۸۸۰

۰۹۱۲۳۳۴۲۲۹ فروشگاه: دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران

عنوان: ابزارهای مشتقه مالی راهکاری جهت مدیریت ریسک

تألیف: دکتر مهناز منطقی پور - دکتر محمد امین زابل - دکتر مسعود منطقی پور

ویراستار علمی: دکتر داود جعفری سرشت

ناشر: نور علم

شمارگان: ۵۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۴۰۶-۶

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

چاپ و صحافی: نصر

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

موبایل کار: در صورت عدم دسترسی به کتابهای این انتشارات، از طریق تماس با شماره زیر
۰۹۱۲۳۳۴۲۲۹ کتابها با پست به تمام نقاط ایران ارسال می شود.

مقدمه

از دهه ۱۹۷۰ به بعد، و به طور فزاینده‌ای در دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰، جهان به تدریج برای مؤسسات مالی پرمخاطره‌تر شده است. نوسان‌های نرخ بهره گسترده‌تر شده و بازارهای اوراق قرضه و سهام وارد دوره‌هایی از تغییرپذیری فزاینده شده‌اند. در نتیجه این تحولات، مدیران نهادهای مالی اهمیت بیشتری برای کاستن از ریسکی که با آن مواجه‌اند قایل می‌شوند. افزایش تقاضا برای کاهش ریسک و فرایند نوآوری مالی موجب شد ابزارهای مالی جدید به مدیران مؤسسات مالی برای مدیریت هرچه بهتر ریسک کمک نماید. این ابزارها که مشتقات مالی خوانده می‌شوند، بر اساس اوراق بهادار از قبل منتشر شده و یا هر دارایی مالی دیگر تعریف شده و برای کاهش ریسک بسیار مفید هستند. در تعریف ابزار مشتقه می‌توان گفت دارایی‌های مالی هستند که ارزش آن‌ها مرتبط و مشتق شده از دارایی‌های پایه باشند. دارایی پایه می‌تواند سهام، اوراق قرضه، نرخ بهره و امثال آن باشد. به عنوان مثال ابزار مشتقه سهام ابزاری هستند که ارزش آن متأثر از قیمت سهام می‌باشد. قراردادهای آتی، پیمان‌های آتی، قراردادهای معاوضه و اختیارات از جمله مشتقات مالی پرکاربرد هستند.

در این کتاب به بررسی پیمان‌های آتی، قراردادهای آتی، اختیارات و معاوضات به عنوان مهم‌ترین مشتقات مالی می‌پردازیم که مدیران نهادهای مالی برای کاهش ریسک از آن‌ها استفاده می‌کنند. علاوه بر نحوه عملکرد بازار هریک از این مشتقات، شیوه استفاده هریک از این ابزارها توسط مدیر یک مؤسسه مالی با هدف کاهش ریسک را نیز مورد بررسی قرار می‌دهیم. همچنین در پایان، مجموعه قوانین و دستورالعمل‌های مهم مربوط به انجام معاملات این ابزار در بورس ایران را ارائه می‌دهیم.

فهرست منابع

- فصل اول : قراردادهای پیمانهای آتی..... ۷
- ۱,۱ مقدمه..... ۷
- ۱,۲ پیمانهای آتی..... ۸
- ۱,۲,۱ پیمانهای آتی نرخ بهره..... ۹
- ۱,۲,۲ مزایا و معایب پیمانهای آتی..... ۱۰
- ۱,۳ قراردادهای آتی..... ۱۳
- ۱,۴ سازمانهای معاملاتی در بازارهای آتی مالی..... ۱۷
- ۱,۵ جهانی شدن بازارهای آتی مالی..... ۱۸
- ۱,۶ توضیح علل موفقیت بازار قراردادهای آتی..... ۱۹
- ۱,۷ قراردادهای آتی شاخص سهام..... ۲۳
- ۱,۸ انواع معامله گران در بازار آتی..... ۲۵
- ۱,۹ پوشش ریسک در یک صنعت رقابتی..... ۲۶
- ۱,۱۰ مبنا..... ۲۷
- ۱,۱۱ قیمت گذاری قراردادهای آتی..... ۲۹
- ۱,۱۲ تفاوت بین کالاهای مصرفی و سرمایه گذاری..... ۲۹
- ۱,۱۲,۱ ارزش فعلی..... ۳۰
- ۱,۱۲,۲ فروش استقراضی..... ۳۳
- ۱,۱۲,۳ فرضیات..... ۳۴

۳۵	۱،۱۳ قیمت‌گذاری پیمان آتی یک دارایی سرمایه‌ای
۳۵	۱،۱۳،۱ بدون درآمد
۳۸	۱،۱۳،۲ دارایی سرمایه‌ای با درآمد مشخص ثابت
۴۲	۱،۱۳،۳ دارایی سرمایه‌ای با نرخ درآمدی ثابت و مشخص
۴۳	۱،۱۴ قیمت قراردادهای آتی کالاها
۴۳	۱،۱۴،۱ کالاهای سرمایه‌ای
۴۳	۱،۱۴،۲ کالاهای مصرفی
۴۵	۲ فصل دوم: آشنایی با اختیار معامله
۴۵	۲،۱ مقدمه
۴۶	۲،۲ انواع اختیارات
۴۷	۲،۳ اختیار خرید
۵۱	۲،۴ اختیار فروش
۵۳	۲،۵ گواهی‌نامه‌های حق خرید
۵۴	۲،۶ ترکیب‌ها
۵۴	۲،۷ برخی خصوصیات اصلی ارزش اختیارات
۵۵	۲،۷،۱ قیمت‌های نسبی اختیارات خرید با خصوصیات مختلف
۵۶	۲،۷،۲ حداقل ارزش اختیار خرید اروپایی
۵۸	۲،۷،۳ تجربه اخیر در مورد اختیار خرید آمریکایی
۶۰	۲،۷،۴ برابری اختیار خرید - فروش

۳ فصل سوم: آشنایی با استراتژی معاملات به وسیله اختیارات ۶۴

- ۶۴ ۳,۱ مقدمه
- ۶۴ ۳,۲ استراتژی ها شامل یک سهم و یک اختیار
- ۶۷ ۳,۳ راهبردهای متقارن
- ۶۷ ۳,۳,۱ متقارن خوشبینانه
- ۷۰ ۳,۳,۲ استراتژی متقارن بدبینانه
- ۷۲ ۳,۳,۳ استراتژی متقارن جمعی
- ۷۳ ۳,۳,۴ استراتژی متقارن پروانه ای
- ۷۶ ۳,۴ ترکیبات
- ۷۷ ۳,۴,۱ استرادل
- ۷۹ ۳,۴,۲ استریپ و استرپ
- ۸۰ ۳,۴,۳ استرانگل

۴ فصل چهارم: مدل های ارزشیابی اختیار معامله ۸۲

- ۸۲ ۴,۱ مقدمه
- ۸۳ ۴,۲ فرمول دوجمله ای برای قیمت گذاری اختیار معامله
- ۹۴ ۴,۳ فرمول ارزشیابی اختیار معامله بلک - شولز

۵ فصل پنجم: کاربردهای ابزارهای مشتقه در صنعت بیمه ۱۰۵

- ۱۰۵ ۵,۱ مقدمه
- ۱۰۷ ۵,۲ مدیریت ریسک بیمه های اتکایی

۵,۳ مدیریت ریسک نرخ بهره بانکی..... ۱۰۸

۵,۴ مدیریت ریسک نقدینگی..... ۱۰۹

۵,۵ مدیریت ریسک اعتباری..... ۱۱۰

۶ فصل ششم: مجموعه قوانین و دستورالعمل‌های مربوط به ابزارهای

مشتقه در ایران..... ۱۱۲

۶,۱ مقدمه..... ۱۱۲

۶,۲ دستورالعمل اجرایی معاملات قراردادهای آتی در شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام)

..... ۱۱۲

۶,۲,۱ فصل اول: تعاریف و کلیات..... ۱۱۲

۶,۲,۲ فصل دوم: مشخصات قرارداد آتی..... ۱۱۸

۶,۲,۳ فصل سوم: ثبت سفارش مشتریان..... ۱۱۹

۶,۲,۴ فصل چهارم: نحوه انجام معاملات..... ۱۲۲

۶,۲,۵ فصل پنجم - تسویه..... ۱۲۴

۶,۳ دستورالعمل معاملات قرارداد آتی سهام در بورس اوراق بهادار تهران..... ۱۳۲

۶,۳,۱ فصل اول: تعاریف و کلیات..... ۱۳۲

۶,۳,۲ فصل دوم: مشخصات قرارداد آتی..... ۱۳۹

۶,۳,۳ فصل سوم: ثبت سفارش مشتریان..... ۱۴۰

۶,۳,۴ فصل چهارم: نحوه انجام معاملات..... ۱۴۳

۶,۳,۵ فصل پنجم: اتاق پایاپای..... ۱۴۴

۶,۳,۶ فصل ششم: تعدیل قرارداد آتی بر اساس اقدام شرکتی..... ۱۴۹

۶,۴	مصوبه ابزار مالی قراردادهای آتی و مقررات مربوط به معاملات قراردادی	۱۵۳
۶,۵	ضوابط اجرایی بازار جبرانی	۱۵۴
۶,۶	دستورالعمل معاملات قرارداد اختیار معامله سهام در بورس اوراق بهادار تهران	۱۵۵
۶,۶,۱	فصل اول: تعاریف و کلیات	۱۵۵
۶,۶,۲	فصل دوم: مشخصات قرارداد	۱۶۴
۶,۶,۳	فصل سوم: ثبت سفارش مشتریان	۱۶۹
۶,۶,۴	فصل چهارم: نحوه انجام معاملات	۱۷۰
۶,۶,۵	فصل پنجم: تسویه و پایاپای	۱۷۱
۶,۶,۶	فصل ششم: اعمال قرارداد	۱۷۴
۶,۶,۷	فصل هفتم: تعدیل قرارداد اختیار معامله براساس اقدام شرکتی ناشر	۱۷۷
۶,۶,۸	سایر موارد	۱۷۸
۶,۷	ضوابط وجه تضمین قرارداد اختیار معامله سهام در بورس اوراق بهادار تهران	۱۷۹
۱۸۸	راهنمای لغات	
۱۹۱	منابع	